

Text i fotos: JORDI BADIA

jordibadia@infonegocio.com

Manresa skyline

Manresa és ciutat d'història i, més encara, de geografia. Els seus primers pobladors van escollir els puigs propers al riu Cardener per establir-se, perquè des d'ells s'observa bé l'entorn i feien llavors de bon defensar. Sota aquest criteri pràctic, la ciutat va néixer en un indret de vistes excel·lents.

Situada al vèrtex sud del pla de Bages, allà on el pla deixa de ser-ho per transformar-se en un relleu més esquerp llaurat pel Cardener i els seus torrents tributaris i mantingut per la roca més dura, en posició dominant sobre la vall del Llobregat que s'obre vers el sud i equidistant de les serres que a est i oest delimiten la comarca, Manresa queda encerclada per una escenografia d'horitzons amb molt perfil propi. Des de les finestres al paisatge que la trama urbana deixa obertes, la mirada s'allunya cap a un o altre costat i esmor-teix l'ofec de la ciutat. Però lògicament és des dels puigs –Puigcardener, Puigterrà, Puigberenguer– i dels barris enlaira- t de la Balconada, Bufalvent i de l'Agulla on la visió és

Més al sud segueixen els plans de Cirera i cal Massana, les serres de Rajadell i de Palomes culminades pel cogulló de can Torre, l'altiplà de Castellfolit i, més enllà, la serra de Rubió on s'instal·len els molins. Al nord de Collbaix, en canvi, la serra de Castelltallat és un relleu plegat, no pas tabular.

Al nord es superposen dos horitzons; un primer dels relleus que tanquen el pla de Bages i un segon on s'alini les muntanyes del Pirineu. A l'horitzó nord més llunyà, que necessita dies clars, s'estenen majestuoses les grans muntanyes: el Port del Comte, la serra del Verd, el Cadí allargassat, el Pedraforca que mostra la cara sud no pas l'enforcadura, l'Ensiya i els Rasos, el Moixeró, la Tosa d'Alp, el Puigllançada i, enllà cap a l'est, el Puigmal i les muntanyes de Núria. Des de Bufalvent s'observa perfectament si ha nevada al Pirineu. Al primer rengle, molt més modestos, d'oest a est apareixen els relleus de Viladelleva, el serrat de Castellnou, el Cogulló de Sallent i, un cop creuada la vall del Llobregat, el serrat de Montcogull on hi ha Fucimanya.

Però per la vall del Cardener despunta ja, amenaçador, el

més completa. Donem-hi la volta, començant per llevant com el dia, i en el sentit de les agulles del rellotge.

A l'est s'estén la serra de l'Obac, intricada i feréstega, entre el Montcau de formes arrodonides a l'extrem nord i el Castellsapera, angulós, a la punta sud. Des de la serra de l'Obac, en ple parc natural, fins a la vall del Llobregat estreta en aquest tram del Pont de Vilomara i Manresa, l'àrea és majoritàriament boscosa i gairebé lliure d'artificialitat. Que continuï així per molts anys!

Al sud apareix retallada la silueta de Montserrat, incomparablement bella, indefugible pol d'atracció de totes les mirades. Montserrat és una grandiosa escultura natural de mil metres de desnivell en roca conglomerada, un relleu de parets solcades per canals, agulles i crestes serrades que mostra al Bages la seva cara més espectacular. Pocs paisatges a la Terra s'acosten a tal singularitat. La visió de Montserrat des de qualsevol punt del sud del Bages fins a Manresa és, indiscutiblement, magnífica. Els dies nítids s'agraeixen aquí més perquè es veu millor Montserrat.

El sud-oest és un horitzó de graons tabulars que s'endinsa a la comarca veïna d'Anoia. Aquest és un tipus característic de relleu de cims plans o lleugerament inclinats, originats per la presència d'un estrat de roca resistent –conglomerat en aquests casos– que forma planes extenses vorejades per costers constituïts per roca tova i fàcilment erosionable. Blocs de roca caiguts de l'estrat culminant solen trobar-se disseminats a mig vessant. En destaca Collbaix, més proper i cas exemplar de relleu tabular, limitat per les valls de Fonollosa al nord i de Rajadell al sud.

runam salí de Súria i, a l'oest de la vall del Llobregat, per davant de tot i tothom, amb poderosíssima estridència destaca el runam salí del Cogulló de Sallent, la cadada més gran de Catalunya. El runam salí del Cogulló supera i tapa ja la muntanya de la qual va prendre el nom. Des de casa, els manresans l'hem vist créixer a còpia de milions de tones de residus de sal abocats per la mineria, amb una certa indiferència perquè, afortunadament, la Sèquia pren l'aigua riu amunt, a Balsareny. La presència al bell mig de Catalunya d'aquest colossal abocador que embruta el paisatge i salinitza les aigües és testimoni dels 30 anys de desgovern de la Generalitat.

En definitiva, els horitzons manresans són d'allò més lluit, en especial el de Montserrat, sempre que no es vulgui veure la gran taca del runam del Cogulló. Hi ha el millor i el pitjor, l'excel·lència i l'aberració. ■

Fotos pàgina esquerra:

De dalt a baix, els 4 punts de l'horitzó vistos des de Manresa: a l'est, la serra de l'Obac, el parc natural; al sud, Montserrat, la muntanya sagrada i meravel·losa natural; a l'oest, les serres tabulars perfilades per la posta de sol i, al nord, entre el pla de Bages i el Pirineu, la muntanya de residus salins del Cogulló, la vergonya nacional.

Fotos pàgina dreta (d'esquerra a dreta):

D'esquerra a dreta, les tres muntanyes més destacades del skyline de Manresa: Montserrat, Collbaix i el runam del Cogulló de Sallent.